

JAMAICA JAMAICA

"Jeg kan ikke forestille mig en hverdag uden musik"

Interview med Jørgen Wedege

af Erik Lyhne

Jørgen Wedege f. 1942

Seminarieuddannet pædagog med speciale i musik. Derefter fem års studier hos Bernhard Christensen Senere 3-årig efteruddannelse i DMPF-regi. Har igennem tiden dyrket klassisk musik, jazz og latinamerikansk musik på forskellige instrumenter i diverse ensembler.

Har virket som sang- og musiklærer på forskellige skoler og seminarier, bl.a. Helsingør lille Skole og Frøbelseminariet i København. Har lavet musik til fire tv-udsendelser.

Har siden 1969 fået udgivet sange, melodier og undervisningsmateriale på noder, plader bånd og bøger. Adskillige af sangene er ligeledes blevet udgivet og udsendt i diverse medier i de øvrige nordiske lande. Fx. blev "Jamaica-dans" i sin tid lanceret af Cornelis Wreeswijk i svensk fjernsyn og efterfølgende blevet benyttet i forskellige svenske udgivelser, såvel bøger som på cd. De mest spillede af Wedeges sange betragtes i dag af mange som evergreens, klassikere eller folkeeje.

Udgivelser i udvalg: Jamaica Dans (WH 1969) Min første fløjtebog (WH 1974), Sansesang og andre sange (WH 1975), Den Blå Kanin (Sammen med Gerda Eggli) (WH 1977), Viser til Visti (WH 1980), Jamaica-dans – 12 sange af Jørgen Wedege (WH 2008)

Hvad fik dig i gang med at arbejde med børn og musik?

Der var musik i mit barndomshjem. Min far spillede klaver efter gehør. Det var lidt banale musikstykker han spillede. Min mor spillede også klaver, men kun efter noder. Som barn blev jeg sat til at spille violin af min mor. Jeg spillede mest efter gehør, men når jeg skulle øve mig, på det jeg havde for, spillede min mor det igennem på klaveret, og så efterlignede jeg det efter gehør. Men jeg blev hurtigt afsløret hos spillelæreren. Så musik har altid været i mit liv, og jeg har altid kunnet lide at lytte til musik.

Jeg er oprindeligt uddannet som fritidspædagog med musik som speciale.

På seminariet havde vi Ejnar Kampp til musik. Han var meget optaget af folkedans, og jeg må indrømme, at det ikke lige er mig. Jeg tog violinen med til musiktimerne og spillede i stedet for at danse.

Efter seminariet fik jeg arbejde på et fritidshjem, hvor jeg mødte en musiklærer fra Helsingør Lilleskole, som introducerede mig til Bernhard Christensen. På den måde startede jeg i 1965 et 5 årigt uddannelses forløb på Bernhard Christensens rytmiske konservatorium, som han havde i 60'erne.

Hvad arbejdede I med hos Bernhard Christensen?

Vi arbejdede med børns musikalske udvikling, rytmer, tromning, improvisation og med krop og bevægelse med udgangspunkt i Gøsselgymnastikken. Vi arbejdede med begrænsede toneområder. Han brugte den pentatone skala meget sammen med den pentatone marimba.

Samtidig med, at jeg gik hos Bernhard Christensen, fik jeg job på Helsingør Lilleskole som musiklærer. Mange af de ting, jeg havde lært på kurset, brugte jeg sammen med børnene. Jeg arbejdede med de pentatone marimbaer, med håndtrommerne og sang mange af Bernhard Christensens sange.

Hvordan kom du i gang med at skrive sange selv?

Efterhånden sled jeg Bernhards sange op, og fik behov for noget andet. På den måde begyndte jeg selv at lave sange, som jeg kunne bruge i min undervisning. En af de første var *Navne-ekko*. Jeg har dog aldrig spillet mine sange for Bernhard, så jeg ved ikke, hvad han mente om dem. Når jeg spillede med børnene, brugte jeg også de pentatone marimbaer. Sangen Jamaica er lavet i et spisefrikvarter på skolen, og omkvædet er netop lavet ved, at jeg sad og spillede på en af marimbaerne. Den er faktisk lavet til en noget urolig 4. klasse. I den klasse havde vi tidligere arbejdet med blikfløjter, hvor vi havde reduceret toneomfanget til 3 toner ved at tape de andre huller til. Klassen kunne derfor spille refrænet på fløjterne. Den sang har sammen med *Sanse-sangen* fulgt mig siden. Det er sange, jeg stadigvæk holder meget af. I mine sange har jeg bevæget mig over mange forskellige genrer fra latinamerikansk, calypso og jazz.

Hvordan fik du dine sange udgivet?

En dag kom Grethe Agatz ud på skolen med et filmhold. Hun var ved at lave en film om børn og musik, og manglede noget om arbejdet med rytmisk musik med de store skolebørn. Hun optog min musikundervisning på skolen, og i slutningen af filmen spiller og synger vi Jamaica sangen.

Grethe Agatz udgav også en lang række plader i 60'erne. Hun var bindeled til, at mine ting senere udkom på Wilhelm Hansens musikforlag. Hun syntes rigtig godt om *Jamaica sangen*, som hun havde brugt i filmen. Så jeg sendte på hendes foranledning mine sange til WH. Men de lå længe på hjørnet af et skrivebord. En dag, hvor Grethe Agatz var derinde, spurgte hun til mine sange. Forretningsføreren sagde, at der vist ikke var noget i Wedeges sange

som gav anledning til udgivelse. Hun gav ham derefter et langt og insisterende foredrag om kvalitet i børnemusikken og talte varmt for mine sange. Enden på det var, at WH udgav Jamaica dans og ABC-sangen på singleplade. Pladen blev indspillet ude i Vanløse Bio med en gruppe børn og musikere. Det var one take med marimbaer, fløjter, trommer musikere og børn. Siden er det jo gået meget godt med mine sange.

I løbet af 70'erne udgav jeg en lang række sange og pædagogisk materiale om sammenspil, fløjter, eventyr mv. Det skete sideløbende med Povl Kjøller og Hans-Henrik Leys udgivelser på dette område. Der var godt grøde i den rytmiske børnemusik og det pædagogisk materiale indenfor det felt på denne tid.

Hvordan lavede du Sanse-Sangen?

Sangen er lavet til Ingrid og Lillebror udsendelserne. Claus Bjerring havde lavet en tekst, og jeg blev bedt om at lave en melodi til den. Jeg havde teksten til at ligge længe, men en dag indspillede jeg tre versioner til den. Min daværende veninde valgte den, vi kender nu, som den bedste. Ingrid og Lillebror sang den på bedste vis, så der var en stor eksponering af den sang. Siden er mine sange blevet brugt meget i både radio og tv. Jeg tror Danmarks Radio betalte 75 kr. (44 kr. når skatten var trukket) for, at jeg lavede Sange-Sangen til udsendelsen. I 1975 var der igen en børneudsending om sanserne, hvor Trille indspillede Sanse-Sangen. Den udsending vandt guldmedalje på en børne-TV festival i Japan.

Nu er sangene blevet genudgivet på cd, og jeg synes, at de holder endnu.

Det er dog ikke kun mig selv, der har udgivet dem. Specielt Jamaica og Sanse-sangen er blevet indspillet af mange forskellige kunstnere på mange forskellige cd'er. Det kan jeg bl.a. se når, der kommer afregning fra NCB og Koda. Jeg tror, det er fordi disse sangene er gode og en form for hvermandseje, og ikke bare for mine blå øjnes skyld.

Hvad tror du det betyder at børn bliver opdraget med musik?

Det er vigtigt. Jeg har, selv lige siden jeg var lille, været omgivet af musik. Det har en mental forløsning i sig at synge og spille. Jeg kan ikke forestille mig en hverdag uden musik. For mine børn i skolen har der både været den følelsesmæssige forløsning, og hele den sociale dimension i sammenspillet, hvor man lærer at arbejde sammen og lytte til hinanden.

Jeg synes, man skulle genindføre barndommen – også på det musikalske plan, for alt hvad vi ser og hører er MGP – Stjerne for en aften – X Factor mv. Det er musik på voksen verdens præmisser. Barndommen og børnenes egen musik har også en stor værdi.